

Zpráva seniorátního kurátora pro konvent 2009

Předkládám svou poslední zprávu ve službě seniorátního kurátora, ve které se chci soustředit na úkoly, které považuji v celém uplynulém funkčním období za nejdůležitější. Zpráva má tedy jakýsi souhrnný charakter. Další (běžné dílčí či krátkodobé) úkoly byly pojednány ve zprávách, které jsem každoročně předkládal konventům.

Podvojný účetnictví a statistika

Zavedení podvojného účetnictví pro neziskové organizace, tedy i pro církve a náboženské společnosti, vyplynulo ze zákona č. 437/2003 Sb. Šlo o zásadní účetní metodickou otázku týkající se církve jako celku. Účetní metodika je v naší církvi v kompetenci synodní rady. Synodní rada a ústřední církevní kancelář úkol implementovat podvojný účetnictví v uspokojivém rozsahu nezvládly a v podstatě jej přenesly na senioráty a sbory. Dost jsme se s tím natrápili, sbory měly velmi různé výchozí podmínky, ale dnes už máme to nejhroší za sebou a všechny sbory mají zpracování podvojného účetnictví zajištěno. Buď vlastními silami, nebo externím zpracovatelem, velkou většinou na počítači. Tato skutečnost umožnila pokusit se o počítačové zpracování účetních a statistických dat nejen do určitých seniorátních analytických tabulek, ale provést seniorátní sumarizaci výkazu ročního hospodaření sborů pro synodní radu (již podvkrát). Ukazuje se, že z výsledků sborového účetnictví je možno odvodit velmi zajímavé a užitečné pohledy jak ze seniorátního hlediska, ale – komparačně – i pro každý sbor. Velmi doporučuji všem staršovstvům, aby se výslednými seniorátními přehledy zabývala, určitě tam najdou mnoho inspirujícího pro vlastní sborové hospodaření.

Určitou bolestí je dlouhodobě přetrvávající víceznačnost pokynů/vymezení pojmů při zpracování sborových statistik. Veškeré pokusy o nápravu, navrhované spíše neformálně, nevedly k uspokojivým výsledkům. Seniorátní výbor proto předkládá konventu formální návrh k přednesení na nejbližším synodu (celocírkevní metodika).

Repartice

Na základě rozboru tradičního způsobu rozdělování celocírkevních repartic a struktury sborových příjmů vypracoval člen synodní rady bratr Pavel Stolař (doporučenou) metodiku rozpisu repartic zohledňující dosavadní úroveň sborových příjmů a počet členů sboru. Tato metodika, k jejíž aplikaci jsme v našem seniorátu přistoupili, znamenala značný pokrok k objektivněji zdůvodněnému rozpisu celocírkevních repartic. Stávající historicky odůvodněný způsob rozpisu nebylo však možné nahradit novými pravidly jedním rázem (šokovou terapií), nýbrž rok od roku postupně. Domníváme se, že dnešní úroveň přiblížení se ke „Stolařově vzorci“ je všeobecně přijatelná a může sloužit jako základ rozpisu v příštích letech, do doby, než bude připraven sofistikovanější přístup.

Seniorátní repartice musí zabezpečit zdůvodněné náklady seniorátního charakteru a seniorátního výboru. Odůvodněnost těchto nákladů posuzuje konvent svým vyjádřením k účetním výsledkům předchozího roku a schválením rozpočtu na příští rok.

Při rozpisu sen. repartic je třeba u jednotlivých sborů ještě dosáhnout pokud možno takového poměru celocírkevní/seniorátní repartice, jaký vychází ze seniorátního pohledu. I toto hledisko bylo uplatněno.

Nový sen. výbor může v dalším přibližování k co nejspravedlivějšímu rozpisu repartic pokračovat s využitím podstatně bohatší datové základny, nežli kterou jsme měli na začátku i v průběhu našeho funkčního období.

Porady (setkání) kurátorů sborů

Svolání první porady kurátorů sborů Pražského seniorátu (v roce 2006) byl svého druhu experiment. V církevním zřízení ani v navazujících církevních řádech nemá setkání kurátorů sborů (na rozdíl od pastorálních konferencí) žádnou oporu a může se uskutečnit pouze na základě dobré vůle zájemců. Pro každého pozvaného znamená účast ztrátu volné soboty na úkor rodinných víkendových plánů. Byl jsem tedy překvapen a velmi potěšen, kolik se nás napoprvé sešlo a kolik se nás scházelo na dalších schůzkách. Velmi rychle jsme se domluvili, že tato setkání mají svůj význam a vycházejí vstříc zájmu sborů o lepší vzájemnou informovanost a všeobecně o posilování vnitroseniorátních vztahů. Z logiky věci vyplynulo, že bude prospěšné scházet se dvakrát do roka. Na jaře především ke zhodnocení hospodářských výsledků minulého roku, věcného i termínového dodržení pravidel pro roční účetní závěrku a výměnu poznatků ze zpracování účetnictví a církevních statistik, na podzim pak s tématem přípravy na konvent projednáním rozpisu repartic, personálního fondu a rozpočtu autonomního hospodaření seniorátního výboru. Podzimní schůzky byly využity i jako platforma pro širší vysvětlení návrhů sborů na konvent a získání přesvědčené podpory pro návrh. Účastníci těchto porad projeví od samého počátku zájem o to, aby setkání nebyla jen technokratická, nýbrž i teologicky a všeobecně vzdělávací. Pozvání na naše schůzky přijali doc. P. Hošek, prof. J. Trojan, prof. P. Filipi, Dr. Simeonová, MUDr. J. Najbrt, prof. J. Křivohlavý a P. Hlaváč. Jejich přednášky nás vždycky obohatily a vyvolávaly vážné diskuse.

Podarilo se nám (na základě presenčních listin) vytvořit počítačovou datovou bázi všech kurátorů našeho seniorátu, která, bude-li průběžně aktualizována, umožní sen. výboru rychlé spojení a distribuci potřebných materiálů.

Pro mě byly tyto schůzky vždy inspirativní, přínosné, rád jsem je připravoval a těšil se na ně. Chtěl bych zároveň znovu poděkovat hostitelským sborům za vždy vzornou a ochotnou péči o tato setkání.

Seniorátní účet solidarity

Od účastníků setkání kurátorů vzešel podnět k vytvoření mechanismu projevu seniorátní solidarity se sbory, které nejsou s to plnit předpis odvodu do personálního fondu nebo které by splnění odvodu přivedlo do neřešitelné finanční situace. V celocírkevním rámci slouží ke stejnému účelu zvláštní fond solidarity, doplňovaný celocírkevní sbírkou. Jsem přesvědčen, že pražský seniorát je na tom hospodářsky natolik dobře, že si může dovolit nežádat pro naše sbory příspěvek z tohoto fondu, ale přenechá jeho čerpání zvláště potřebným sborům mimo náš seniorát, aniž by naše obětavost pro celocírkevní fond byla oslabena. To budiž výrazem solidarity našeho seniorátu s potřebnými kdekoli v povšechném sboru.

V materiálech konventu najdete návrh „Seniorátní účet solidarity“, který obsahuje základní pravidla pro hospodaření s tímto účtem. Tento návrh se předkládá konventu ku schválení a – bude-li přijat - k následné realizaci seniorátnímu výboru.

Celoživotní vzdělávání

Již sedmý rok běží na ETF UK přednášky pro v podstatě stálý okruh zájemců z řad seniorů (8 – 12 účastníků). My účastníci jsme za to „naší“ fakultě velmi vděční. Snad nebude příliš neskromné, vyjádřím-li přesvědčení, že živý (někdy velmi živý) kontakt s námi, kteří nejsme theologicky graduováni, ale rádi nad Písmem o theologických otázkách přemýšlíme, je k užítku i přednášejícím.

Moc by se mi líbilo, kdyby se v našem seniorátě našla skupina věkově mladších, kteří by mohli utvořit další „studijní kroužek“. Jsem si vědom, že lidé v aktivním věku mají dnes hodně jiných starostí. Ovšem věřte, že stojí za to věnovat jednou za 14 dní jedno odpoledne „přemýšlení v zákoně Hospodinově“. Fakulta určitě – jako v případě seniorů – vyjde vašemu zájmu a časovým možnostem ráda vstříc.

Co se nám ne zcela podařilo

Přes všechnu snahu se seniorátním revizorům nepodařilo dodržet zásadu, aby byl každý sbor v průběhu 6 let alespoň jedenkrát zkontrolován z úrovně sen. výboru. Více uslyšíte k tomuto tématu ve zprávě seniorátních revizorů.

Br. kurátor MUDr. P. Kocna iniciativně písemně formuloval řadu připomínek ke stávajícímu formuláři sborové statistiky ve vazbě na výsledek sborového hospodaření. Mnohaletá nejednoznačnost vymezení řady tradičně používaných pojmů připouští různý výklad a vede k nesrovnatelnosti, a tedy i praktické nescitatelnosti řady číselných výsledků. Důsledkem je určité znehodnocení sumarizačních a analytických tabulek (viz výše). Vzhledem k tomu, že jde o záležitost metodickou, tedy v působnosti synodní rady, předkládá seniorátní výbor tomuto konventu příslušný návrh pro nejbližší synod.

Pár slov na závěr

Jak se nám to všechno v těch uplynulých 6 letech dařilo i nedařilo, co jsme zůstali dlužni, i zda-li jsme někoho potěšili a povzbudili, jak jsme přispěli či nepřispěli k dobrému zvuku naší církve ve vztahu k v přejnosti, zda jsme dostáli -a jak jsme dostáli – svému instalačnímu slibu, toto posoudit přenecháváme vám a především Pánu církve. Proste jej spolu s námi, aby na nás pohlédl shovívavě a milostivě.

Příštímu seniorátnímu výboru a – přirozeně – hlavně svému nástupci ve službě přeji hodně sil, odolnosti a podpory všech spolupracovníků, tedy nás všech. Chtěl bych svého nástupce zároveň ujistit, že ve své službě zažije i chvíle mimořádné radosti, chvíle mimořádného světla i pokoje.

Pán s vámi!

Petr Kraus